

Brexit analýzy potřebuje, byť ty se mýlí

Britský ministr pro brexit David Davis nedávno přiznal, že nemá k dispozici analýzy dopadu brexitu na britskou ekonomiku. Současně zpochybnil jejich smysl. Spolupracovník LN Jan Macháček se ptá: Mají vlády – jako ta britská – vůbec zadávat sektorové analýzy?

Svět

Jan Macháček

14.12.2017

DEBATA JANA MACHÁČKA

Komentátor Lidových novin Jan Macháček se každý týden ptá českých ekonomů, pedagogů a analytiků, co soudí o aktuálních a žhavých tématech ze světa ekonomiky a financí.

[objednat zaslání e-mailem](#)

Minulý týden vzbudil rozruch britský ministr pro brexit David Davis, když v parlamentním výboru přiznal, že nemá k dispozici analýzu dopadů brexitu na britskou ekonomiku ani žádné sektorové analýzy, o kterých by mohl parlament informovat.

Když to vysvětloval členům parlamentu, řekl například: „Nejsem fanouškem ekonomických modelů, protože všechny se ukázaly jako špatné. Pokud se zásadně změní paradigma jako v roce 2008, jsou všechny modely nanic. A když se bavíme o tom, že bude mít Británie s EU dohodu o svobodném obchodu nebo bude obchodovat pouze na základě pravidel Světové obchodní organizace (WTO), jsou to přece změny paradigma.“

Davisovo vystoupení koluje na sociálních sítích, asi jako názorný příklad amatérismu, neschopnosti a nepoužitelnosti dnešních politiků.

Zde je například video na YouTube (<https://www.youtube.com/watch?v=vRX0116rUeE>).

Davis to možná nevysvětluje moc chytře a vypadá to dosti arogantně, možná to ale ukazuje, jak se změnilo vnímání ekonomů a jejich modelů v očích veřejnosti. Ekonomové jsou dnes ve světě bráni mnohem méně vážně, než tomu bylo dřív, a ani jejich výpočty a modely už tak často neslouží jako podklad pro politická rozhodnutí. Pokud jde o analýzu dopadů brexitu, na serveru Eurointelligence.com například konstatují, že v tomto s Davisem souhlasí. Vždyť nakonec přece opravdu nevíme, jaký brexit bude, jak dlouho bude trvat přechodné období, jaká bude finální dohoda. Hlavně ale nevíme, jaká bude po brexitu hospodářská, měnová a finanční politika Velké Británie.

To je otázka do Debaty pro tento týden. Mají vlády – jako ta britská – vůbec zadávat sektorové analýzy? Jaká je budoucnost ekonomických modelů coby podkladů pro rozhodování vlády? Jak je to s modely a změnou paradigma? A podotázka z opačného pohledu – má mít česká vláda sektorové analýzy brexitu?

Michal Skořepa, analytik, Česká spořitelna

Davis šátrá rukama po tmě

Každá vláda, která dělá nějaké větší rozhodnutí, by se samozřejmě měla snažit nejdřív si opatřit přiměřeně důkladnou analýzu základních alternativ. Jde o klíčový znak evidence-based policy, což pokládám za správný přístup k výkonu jakéhokoli typu veřejné politiky.

Analýzovat dopady brexitu je samozřejmě obtížné, protože konečný výsledek vyplyne z formálního vyjednávání s protistranou v podobě EU a neformálního vyjednávání s dalšími mnoha protistranami v podobě jednotlivých zemí EU, tedy alespoň těch pro Británii významnějších.

Další velká obtíž je v tom, že jde o první precedens vystoupení z EU, návrh ještě komplikovaný specifickou otázkou irsko-irské hranice.

Poznámky ministra Davise na adresu ekonomických modelů chápu jako improvizovanou snahu najít rychle výmluvu pro neochotu nebo neschopnost britské administrativy důkladně analyzovat dopady brexitu

Poznámky ministra Davise na adresu ekonomických modelů chápu jako improvizovanou snahu najít rychle výmluvu pro neochotu nebo neschopnost britské administrativy důkladně analyzovat dopady brexitu. Finanční krize jistě ukázala, že ekonomické modely nejsou schopny předpovědět přesně čas a rozsah takových zlomových událostí. Takovou schopností se ale ekonomové ani nikdy nechlubili,

protože v našem světě plném složitých vazeb a datových nejistot jde o nedosažitelný ideál. To ale neznamená, že ekonomická analýza – dejme tomu aspoň přehled dopadů podobných událostí v minulosti nebo kriticky zpracovaný přehled pokusů jiných institucí o kvantifikaci dopadů brexitu – by byla jako podklad pro vyjednavatele zcela neinformativní.

Řečeno obrazně: ekonom může nabídnout, že bude v temnotě svítit na cestu aspoň slabou baterkou. Davis přiznal, že jeho tým jen tak šátrá rukama zcela po tmě.

Co se týče české vlády, vzhledem k nejistotě ohledně konečné podoby brexitu asi nemá smysl v tuto chvíli zatím investovat do důkladné analýzy. Potřeba takové analýzy se však pochopitelně bude zvyšovat s tím, jak se začnou rýsovat přesnější obrysy dohody.

Jan Pravda, Sanning Capital, Pravda Capital

Britský ministr má pravdu

Nevím o jiném místě, kde toto lze lépe posoudit, než je kapitálový trh. Řekněme, že experiment by mohl vypadat takto: Na straně jedné bankovní analytik s modely (ve smyslu těch, které hledí do budoucnosti, jako je tomu v případě brexitu), na jejichž základě vybere 100 nejlepších ze zhruba 10 tisíc obchodovaných akcií. Na straně druhé vhač kostkou, který vybere také 100. Vyhrává ten, kdo po mnoha letech zhodnotí prostředky lépe. Kdo myslíte, že vyhraje?

Trh však také ukazuje, že pokud něco podobného má cenu dělat, tak je to stopování statisticky měřitelných anomálií či vad trhu pozorovatelných v dlouhodobé datové historii (třeba 50 let), a tak být lepší než vrh kostkou (toto se snažíme provozovat u nás). Takový experiment probíhá již desítky let, co se aktivní správci fondů pokoušejí pomocí prediktivních modelů porazit trh. A jaký je výsledek? Vyhrává hráč v kostky (trh), a to především proto, že hod kostkou nic nestojí, zatímco modely jsou drahé. Protože konvenční aktivní správa má tak špatné výsledky (v průměru zaostávají za trhem o mnoho procent ročně), investoři ve vyspělých trzích hromadně opouští fondy, které takové modely používají.

Trh však také ukazuje, že pokud něco podobného má cenu dělat, tak je to stopování statisticky měřitelných anomálií či vad trhu pozorovatelných v dlouhodobé datové historii (třeba 50 let), a tak být lepší než vrh kostkou (toto se snažíme provozovat u nás). To je ovšem zcela jiný úhel pohledu, ke kterému nemá Británie v tomto případě data ani měřitelný precedens. Je tudíž třeba s Davidem Davisem souhlasit – sektorové modely předpovídající budoucnost nemá cenu dělat.

To ovšem není prediktivní sektorový model. Proto je naopak třeba ocenit (chce se mi říci jakousi anglosaskou) upřímnost Davida Davise, že nebalamutí veřejnost bludy o budoucnosti, jež jsou postaveny na modelech, kterým ani on sám nerozumí. Z našeho kouta se nabízí mnohé vtipně bludné modely tohoto typu. Například ocenění OKD před privatizací (pár miliard) a po IPO o řád více, a to na základě bludné představy, že uhlí poroste do nebe (místo toho máme slunce a vítr). Z podobné dílny pocházejí představy o stratosférické ceně zlata vyhnané inflací (místo toho máme stratosférický bitcoin) či kolem roku 2005 tvořené energetické strategie některých států, jež stavěly na tenkrát populárním bludu, že cena elektřiny neklesá.

Při pohledu na tento výčet můžeme dnes s úsměvem namítnout, že přece se model dá udělat pořádně. Jistě, ve výjimečných případech asi ano, většinou však nikoli, tak praví autorita nejvyšší, tedy trh.

Lubomír Lízal, Fakulta elektrotechnická ČVUT a Český institut informatiky robotiky a kybernetiky ČVUT.

Chyba je ve vysílači

Málokdy je zásadní problém v samotném ekonomickém modelu. Prostě jde o zjednodušení reality tak, abychom byli schopni posoudit efekt vyvolaných změn a přitom uměli popsat mechanismus, jak k dalším změnám dochází. Proto ani neplatí, že čím je model složitější, tím je lepší naše chápání reality. Model je totiž jen tak dobrý, jak dobře jsou splněny jeho předpoklady a jak dobře je položená otázka, kterou má model pomoci zodpovědět.

Chyby jsou zpravidla buď ve volbě neadekvátního modelu pro danou situaci, tedy modelové předpoklady jsou v rozporu s realitou, nebo model je dokonce navržen pro jinou situaci. Na druhé straně zjednodušená, či rigidní, interpretace výsledků správně zvoleného modelu je stejně fatální chybou, pokud dokonce nejde o záměrné zneužití.

Ekonomie má, na rozdíl od přírodních věd, tu smůlu, že se jejími výsledky zaklínají politici. V politické debatě jsou výsledky nejen často zjednodušené, ale navíc používané právě tak, jak dotyčnému politikovi zlíbí.

Model má navíc v ekonomii maximálně statistickou platnost, nejde o fyzikální vědy. Ostatně i tam kdysi rozpory mezi pozorovanou realitou a predikcemi modelu vedly k opuštění newtonovské fyziky mimo oblasti běžného života. Dobrý ekonom se nepozná podle toho, že umí postavit nějaký sofistikovaný model, ale podle toho, že pozná, kdy který model přestává být užitečný.

Zásadní změna prostředí nebo psychologická změna chování prostě jen znamená, že staré vazby přestávají platit – a tedy i klesá vypovídací schopnost existujících modelů. Pokud tedy brexit je zásadním zlomem, pak prostě nejsme schopni ex ante postavit věrohodný model vývoje, protože neznáme ani budoucí politická rozhodnutí, ani případné změny v myšlení ekonomických subjektů. Ex post asi dobrý model budeme umět postavit, ale ten může při nejlepším být jen vodítkem, až když bude nějaká další země z EU vystupovat.

Ekonomie má, na rozdíl od přírodních věd, tu smůlu, že se jejími výsledky zaklínají politici. V politické debatě jsou výsledky nejen často zjednodušené, ale navíc používané právě tak, jak dotyčnému politikovi líbí, a nikoliv tak, jak byly původně odvozeny, a čím byla jejich platnost podmíněna. Obecná nedůvěra v modely je proto jen reflexí jejich zneužití a nepochopení jejich limitů. To však není ani chyba modelů, ani chyba jejich tvůrců, ale jejich vykladačů.

V dnešním postmoderním světě snaha o vyváženost vede k paradoxům, kdy veřejnoprávní média prezentují opačné názory jen proto, aby náhodou nebyla obviněna z nedostatku plurality. Je to jednodušší než rozklíčovat složitou materii a rozlišovat v ekonomické oblasti stejným způsobem, jako zvládají oddělovat astrologii od astronomie.

Petr Zahradník, člen Evropského hospodářského a sociálního výboru, Brusel; ekonom České spořitelny

Nečtiňme náhodná rozhodnutí

Máme-li téma smyslu strategických analýz hodnotit z pohledu aktuálních vyjádření britských politiků, kteří jsou zahrnuti do kouta, a nezbyvá jim než dštít síru, nevytváříme si úplně objektivní platformu pro sdělení názoru. Strategické analýzy nemusejí být nutně sektorové, ale pokrývající důležitá horizontální témata, jejichž uchopení a analytické zpracování může být pro rozhodování v hospodářské politice zcela zásadní.

Vzhledem k tomu, že člověk je tvor omylný, riziko nenaplnění těchto představ samozřejmě existuje. Nicméně moje dlouhodobá osobní zkušenost říká, že na podobných dokumentech je v drtivé většině alespoň něco pravdy, a že tudíž činit rozhodnutí na jejich základě je obvykle kompetentnější, než jež činit zcela náhodně.

Vzhledem k tomu, že člověk je tvor omylný, riziko nenaplnění těchto představ samozřejmě existuje. Nicméně moje dlouhodobá osobní zkušenost říká, že na podobných dokumentech je v drtivé většině alespoň něco pravdy.

Ríká-li se, že dojde-li ke změně paradigmatu zkoumaného tématu, jsou strategické analýzy k ničemu, jedná se o úplné nepochopení jejich smyslu. Změna paradigmatu může být očekávatelná a neočekávatelná. Očekávané změny (právě uváděného typu obchodního režimu po brexitu) jsou strategickými analýzami dobře popsitelné a umožňují formulovat kroky, jak se s touto změnou vyrovnat. Pokud je za změnu paradigmatu považována strukturální krize, jež vypukne mimo obecné očekávání, strategická analýza a její vyhodnocení alespoň umožní řešit její důsledky. Každopádně lépe a účinněji, než neexistuje-li nic.

Česká vláda by nesporně měla nosnou strategickou analýzu svých priorit mít (a navázat například na stále velmi kvalitní text Strategie hospodářského růstu z roku 2005) – i s ohledem na očekávané změny paradigmatu minimálně v kontextu vztahu vůči EU v nadcházející dekádě (změny v eurozóně a EMU, Víceletý finanční rámec, digitalizace, energetika apod.). Nedokáží si představit, že tato témata by byla kompetentně uchopena bez toho, aby byla objektivně analyzována a na tomto základě formulovány strategické návrhy k naplnění rozvojové vize. Odmítači strategických analýz by měli případně jasně říci, jaký podklad pro rozhodování o těchto tématech na úrovni vlády považují za optimální.

Kryštof Kruliš, předseda správní rady Spotřebitelského fóra, z.ú. a analytik AMO

Vláda nemá rozhodovat naslepo

Britská politická scéna zažívá kromě vystupování z EU samostatnou mezihru na vícero pokračování, jejímž tématem jsou studie dopadů brexitu na ekonomiku. Na původní zmínky ministra pro brexit Davida Davise o tom, že jeho lidé pracují na 57 analýzách reagoval parlament ve Westminsteru tím, že využil dávného prorogativa a vyžádal si výsledky této práce od královny, která v ostrovním království exekutivu reprezentuje. Po dlouhých tahanicích ohledně toho, zda a v jakém rozsahu lze studie předat parlamentu s ohledem na obavy před úniky informací, které by mohly poškodit postavení Spojeného království v jednáních se zbytkem EU, ministr Davis před týdnem v parlamentním výboru prohlásil, že žádné sektorové dopadové studie jeho lidé ve skutečnosti nezpracovali. Zda tím mezihra o studiích skončila, ještě nevíme. Třeba se ještě ukáže, že ministerstvo studie obratně překvalifikovalo, aby nemuselo odkrýt vyjednávačům za EU všechny karty. Po zkušenostech s dosavadními zvraty v této věci by to už snad nebylo ani moc překvapivé. Davisovo zdůvodnění o nepotřebnosti dopadových studií však vyvolalo také debatu o tom, k čemu jsou vlastně takovéto studie dobré.

Zodpovědná správa věcí veřejných by měla být založena na znalosti dopadů zásadních přijímaných rozhodnutí. To neznamená předem zavrhnout nějakou možnost, ale být si vědom, co mohou způsobit, pokud se na tuto cestu vydám, a případně učinit již dopředu opatření,

kteřá nežádoucí vedlejší účinky zmírní.

Kolem dopadových studií, obzvláště na poli mezinárodního obchodu, se v posledních letech vytváří závoj mysteriálnosti a až nezdravých očekávání. Na vině přitom nejsou zpracovatelé studií. Ti většinou poctivě poukazují na omezenost ekonometrického modelování. Nestaví se do pozice vykladačů budoucnosti, ale snaží se o kalkulaci důsledků určité změny s výhradou jinak nezměněných podmínek. Lze tak například spočítat, jak by obchod s autodíly ovlivnilo zavedení určitého cla mezi EU a Spojeným královstvím. Výsledek však bude platit jen pro případ, že do hry nevstoupí další vnější faktory. Jako například, pokud by v důsledku technologického rozvoje autonomního řízení výrazně poklesla poptávka po automobilech, nebo pokud by došlo k neočekávanému rozmachu jiných forem dopravy. To by ovlivnilo poptávku po autodílech celkově a tím i výsledek studie. Pro různé vnější faktory lze vytvářet alternativní scénáře a ke každému scénáři pak učinit oddělené výpočty. Výsledky takového modelování však budou poplatné věrnosti každého navrženého scénáře.

Složitost scénářů a přemrštěnost v nich obsažených očekávání pak otevírají dveře ke zneužití dopadových studií. Jsou vůbec k něčemu? Odpověď zní ano, ale je potřeba bránit se zkratkovitému nebo účelovému interpretování jejich výsledků. Zodpovědná správa věcí veřejných by měla být založena na znalosti dopadů zásadních přijímaných rozhodnutí. To neznamená předem zavrhnout nějakou možnost, ale být si vědom, co mohou způsobit, pokud se na tuto cestu vydám, a případně učinit již dopředu opatření, která nežádoucí vedlejší účinky zmírní. Příkladem nemusí být jen zahraniční obchod, ale třeba také aktuálně zvažované zavedení institutu hromadných žalob a jeho možný vliv na cenovou hladinu. Ekonometrické modelování nezaručí, že výsledek bude skutečně takový, jak vyšlo ve studii. Umožní ale vysledovat řadu důležitých aspektů a provázaností a rozhodnutí tomu přizpůsobit. Nemůže to být jediný podklad pro rozhodnutí, pomoci ale může. Je to tak ostatně s každým modelem, který se snaží o věrné zachycení reality. Model mostu v přesném měřítku může napomoci při jeho zasazení do terénu, ale neodhalí například nestabilní podloží pro mostní pilíře. Stejně tak dopadové studie mohou být potřebnou pomůckou, ale nedokáží vyřešit a zodpovědět vše. Politici, aktivisté i novináři by měli k výsledkům studií takto přistupovat a nečinit z nich více ani méně, než ve skutečnosti dokáží.

Dušan Tříška, Národohospodářská fakulta VŠE

Ekonomické hranice

Ve škole stále opakují, že jedním z důvodů proč studovat ekonomii, je porozumění hranicím její praktické použitelnosti. Rovněž na tomto místě to není poprvé, co připomínám limity lidského vědění a vyzývám ekonomy, aby svému oboru vrátili důvěryhodnost tím, že jasně zformulují otázky, na které jejich obor *nedokáže* odpovědět – dnes, zítra nebo třeba nikdy.

Ve škole stále opakují, že jedním z důvodů proč studovat ekonomii, je porozumění hranicím její praktické použitelnosti.

Ekonomické modely by tedy měly být vždy vyučovány včetně případné nerealističnosti jejich předpokladů. Studenti by navíc měli pochopit i význam meta-podmínky *ceteris paribus*, podle níž se při aplikaci modelu nesmí změnit samotná povaha jeho podmínek, tj. společenský kontext, pro který byl model vybudován.

Institucionální změny typu brexit by pak mohly být exemplárním příkladem nesplnitelnosti uvedené meta-podmínky. Pokud bylo cílem „brexitářů“ zrušení starých pořádků a otevření prostoru pro nové přístupy, budou odhady dopadů na britské strojírenství nejspíš obdobně legrační, jako byly po roce 1990 extrapolace našeho textilního průmyslu.

Navíc i náš „slexit“ v roce 1993 jasně ukázal, že důvodem pro zachování existujícího stavu nemůže být jen to, že každá vážně míněná institucionální změna je nevyhnutelně spojená s náklady a riziky. Takže, pokud bych byl v uvedené věci britským ministrem, při vší úctě k akademikům bych jim za jejich výpočty poděkoval a národu sdělil, že jediným skutečným nebezpečím by nyní bylo přešlapovat na místě. V extrémní podobě řečeno, bych tedy Brity začal připravovat na režim WTO, podle kterého s nimi bude EU obchodovat jako třeba s Čínou.

Dominik Stroukal, Liberální institut

Ignorovat ekonomii je chyba

Pokud budete data mučit dostatečně dlouho, nakonec se přiznají, říkával s oblibou nositel Nobelovy ceny za ekonomii Ronald Coase. Z jeho výroku ale neplyne, že jsou nutně všechna data mučena. Některá říkají pravdu na potkání, jiných se stačí slušně zeptat.

Ekonomie to s modely přehání. Mluví se o tom dlouho a nahlas. Je prakticky nemyšlitelné publikovat dnes významnou práci bez obtížně srozumitelných modelů odhadovaných sofistikovanými metodami na obtížně sesbíraných datech. Texty pak vypadají více vědecky, ale je obtížné výsledky replikovat. A víme, že se většina ani nečte.

Vlády mají pochopitelně právo zbytečně komplikovanou vědu odmítat. Pokud by britské vládě odhady ukázaly, že se brexit vyplatí, byla by kritizována za zvolení špatných modelů. A kdyby ukázaly, že se nevyplatí, kritika by přišla také. Zdá se pak docela rozumné, že si analýzy nenechává zpracovat.

Ignorovat ekonomii je nezodpovědné. Jen bychom neměli mít přehnané nároky. Ekonomie nám neřekne, o kolik procent klesnou prodeje automobilů po brexitu. Neřekne nám, jestli je Brexit dobré rozhodnutí. Ukazuje nám tendence.

Ignorovat ekonomii je ale nezodpovědné. Jen bychom neměli mít přehnané nároky. Ekonomie nám neřekne, o kolik procent klesnou prodeje automobilů po brexitu. Neřekne nám, jestli je Brexit dobré rozhodnutí. Ukazuje nám tendence. Víme, že monopoly mají tendenci držet vyšší ceny než konkurující si firmy. A víme i to, že centrální plánování má tendenci selhávat. Nemůžeme však vědět, co přinese brexit. Věda nám přece nemůže říct, co přinese podzim. Jen tušíme, že bude chladněji než v létě. Komplexní problémy musíme řešit na základě zkušeností, jednoduchých pravidel, někdy instinktu. A u brexitu se názory rozcházejí.

Při současném stavu se nelze divit, že někteří politici ekonomické analýzy odmítají. V ideálním světě by jich mělo být k tématu publikováno několik, následně by měly být prodiskutovávány a publikovány znovu. A vše znovu a znovu. To je nereálné a i pro politiku příliš pomalé.

Trh si s tím umí poradit. Rozhodnutí na základě špatných analýz potrestá nižšími zisky či bankroty. Pokud se ale špatně rozhodne politik, potrestání jsme my všichni.

Konzistentní a dlouhodobé řešení je už stovky let stejné. Nechme stát dělat co nejméně rozhodnutí, pak bude mít mnohem méně šancí činit ta špatná. Ať už s analýzami, nebo bez nich. Dokud se však stát rozhodovat musí, měl by si analýzy nechávat zpracovat. Politici jsou zvoleni k tomu, aby se snažili rozhodovat za kolektiv dle nejlepšího vědomí a odmítání informací jde přímo proti tomu. Ignorovat vědu je chyba. Jen nesmíme očekávat zázraky.

Jan Mládek, ekonom

Znepokojivá výmluva ministra

Postoj britského ministra Davida Davise, který řekne, že nemá sektorové analýzy dopadu brexitu na ekonomiku Spojeného království, mi připadá neuvěřitelný a nezodpovědný. Brexit bude mít dopady na většinu oblastí života Britů, na ekonomiku především. Vláda by měla mít připravené scénáře toho, co nastane, a to minimálně ve třech základních verzích: pesimistický výhled, optimistický výhled, a co nastane nejpravděpodobněji. Tato analýza nemusí mít formu matematických, ekonometrických modelů. Pro ně skutečně platí, že dobře fungují, pokud vše jde „normálně“, pokud však dojde k zásadní strukturální změně (například zmiňovaný rok 2008) či se změní paradigma, nemusí být vůbec věrohodné. Nicméně používat selhání některých modelů jako výmluvu pro nicnedělání je velmi znepokojující.

Otázkou není, zda dělat analýzy, ale spíše jakým způsobem je dělat, do jaké míry používat matematické modely (občas příliš zjednodušují komplexní svět, a jsou tudíž zavádějící), respektive jaké matematické modely používat, případně zda vůbec používat matematické modely. Otázkou tedy není, zda dělat analýzy, ale spíše jakým způsobem je dělat, do jaké míry používat matematické modely (občas příliš zjednodušují komplexní svět, a jsou tudíž zavádějící), respektive jaké matematické modely používat, případně zda vůbec používat matematické modely. Česká vláda by samozřejmě měla mít model dopadů brexitu na českou ekonomiku, už jenom proto, že ministerstvo průmyslu a obchodu již před rokem dělalo na žádost sněmovny analýzu dopadů smlouvy CETA (dohody o volném obchodu s Kanadou), kde míra možných dopadů je daleko menší, neboť například náš export do Kanady v roce 2016 byl zhruba 33krát menší než náš export do Spojeného království. Není tedy o čem mluvit, česká vláda by si měla nechat udělat studie o dopadu brexitu na českou ekonomiku, jakmile budou trochu jasné parametry této operace.

MONITOR JANA MACHÁČKA

na serveru LIDOVKY.cz **ČÍST**

Jan Macháček

© 2018 MAFRA, a.s., ISSN 1213-1385 © Copyright ČTK, Reuters, AFP. Publikování nebo šíření obsahu je zakázáno bez předchozího souhlasu.